

РЕЙ БРЕДЪРИ ПЛОЩАДКАТА

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

Хиляди пъти преди и след кончината на жена си господин Чарлз Ъндърхил бе минавал покрай площадката на отиване и връщане от работа, без да ѝ обръща никакво внимание. Нито я харесваше, нито изпитваше неприязън към нея; едва си даваше сметка за съществуването ѝ.

Но днес сестра му Керъл, която вече шести месец заемаше празното място на масата, подхвана темата.

— Джим е вече почти тригодишен — каза тя. — Утре ще го заведе на площадката.

— Площадката? — повтори господин Ъндърхил.

В офиса си написа бележка и я подчерта с черно мастило: **Виж площадката.**

Грохотът на влака още не бе отшумял в тялото му, когато тръгна през градчето по обичайния път към къщи; беше пъхнал вестника под мишница, за да не се зачете в парка. И тъй, в пет и десет следобед Ъндърхил стигна до желязната ограда и отворената врата на площадката и дълго стоя замръзнал на място, вперил поглед в нея...

Отначало му се стори, че няма абсолютно нищо за гледане. След това обаче се откъсна от обичайния си вътрешен монолог и сцената бавно се фокусира пред него, подобно на размазан телевизионен образ.

Най-напред долови приглушени гласове — слаби викове и възгласи, сякаш изпод вода; идваха от някакви смътни ивици, разкривени линии и сенки. След това сякаш някой бе сритал машинката, виковете се втурнаха с пълна сила към него и образите изведнъж станаха ярки и контрастни. Ето че видя децата! Тичаха из поляната, биеха се, бяхтеха се с юмруци, драскаха се, падаха... целите в кървящи или току-що хванали коричка драскотини и рани. И десет хвърлени в кучкарник котки не биха вдигнали по-голяма врява. С неправдоподобна яснота господин Ъндърхил виждаше и най-малките синини и ожулвания по колене и лица.

Издържа първия звуков удар, като примигваше стреснато. След като очите и ушите панически отказаха да възприемат, на тяхна смяна дойде обонянieto.

Долови острата миризма на мехлем, риванол, камфор и спирт — толкова силна, че усети горчилка на езика си. Пропит с йод ветрец лъхна през стоманените пръчки на оградата, които проблясваха глухо в сивата светлина на късния следобед. Лудуващите деца бяха като

отприщен ад в огромен флипер — блъскаха се и се спъваха, безкраен низ от попадения и пропуски, удари и падания, докато не се стигне до някакъв все още непредвидим общ сбор бруталности.

И дали грешеше, или наистина светлината в площадката бе някак странна, някак по-силна? Всяко дете сякаш имаше четири сенки — една много тъмна и три по-светли полусенки, заради които бе почти невъзможно да се определи накъде се носят телата им, докато не се блъснат в целите си. Да, косо падащата силна светлина караше площадката да изглежда дълбока, далечна и почти недосегаема. А може пък да бе илюзия от здравата метална ограда, подобна на преградите в зоопарка, зад които може да се случи *всичко*.

Ама че злочеста кочина, помисли си Ъндърхил. Защо децата така настояват взаимно да си превръщат живота в ад? И това непрекъснато мъчение. Чу се как въздъхва с огромно облекчение. Слава Богу, детството е приключило веднъж завинаги. Вече няма никакво щипане, синини, безсмислени страсти и разбити на парчета илюзии.

Порив на вятъра изтръгна вестника от ръката му. Затича се след него по стъпалата на площадката. Стисна го здраво и побърза да се оттегли — за краткия миг в атмосферата на площадката усети как шапката му става прекалено голяма, палтото — твърде тежко, коланът — хлабав, обувките — грамадни. Почувства се като малко момче, навлякло дрехите на баща си и играещо си на бизнесмен; вратата зад него се извисяваше невъзможно висока, сивото небе едва не го смазваше с тежестта си, а миризмата на йод, подобно на диханието на тигър, разроши косата му. Препъгна се и едва не падна, докато тичаше обратно.

Спря шокиран извън площадката, сякаш току-що се бе измъкнал от леденостудено море.

— Здравсти, Чарли!

Обърна се да види кой го вика. Едно момче на около девет години му махаше от върха на една метална пързалка.

— Здравсти, Чарли...!

Господин Чарлз Ъндърхил вдигна ръка. Но аз *не познавам* това момче, помисли си. А и как така ме вика по име?

Момчето се усмихваше в мъглата, докато не го бутнаха други викащи деца и не се понесе с писък надолу по пързалката.

Стоеше, напълно изумен от видяното. Сега площадката бе огромна метална фабрика, чиито продукти бяха болка, садизъм и страдание. Достатъчно бе да поседиш половин час, за да видиш как всяко лице поне веднъж е трепнало, изплакало, зачервило се е от ярост или е пребледняло от страх. Стига бе! Кой е казал, че Детството е най-хубавият период в живота? В действителност то е най-ужасното, най-безмилостно време, варварска епоха, в която няма дори полиция, която да те защити — а само родители, прекалено заети със самите себе си и своя по-висок свят. Не, ако имаше начин, би окачил на оградата друга табела — ПЛОЩАДКАТА НА ТОРКВЕМАДА.

А кое беше онова момче, което го бе повикало? Имаше нещо познато у него, може би в стойката, някакъв отглас от стар приятел; може би бе син на някой благополучно пипнал язва татко.

Това значи е площадката, на която ще играе синът ми, помисли си господин Ъндърхил. Това значи.

Докато окачваше шапката си в коридора и гледаше мършавото си отражение в мътното огледало, Ъндърхил се почувства изстинал и уморен. Появи се сестра му, а след нея като мишле изприпка и синът му; той ги поздрави, но някак отнесено. Момчето се закатери по него, мъчеше се да се качи на конче. А таткото, фиксира поглед в края на пурата, която бавно разпалваше, накрая прочисти гърлото си.

— Керъл, мислех си за площадката.

— Утре ще заведеа Джим там.

— Сериозно? На *онази* площадка?

Умът му се разбунтува. Миризмата и картината на онова място бяха все още живи в паметта му. Онзи гърчещ се свят, изпълнен с драскотини и разбити носове, с въздух, изпълнен с болка като зъболекарски кабинет, онези плашещи разчертани дами под краката му, докато вдигаше вестника си, изпълнен с ужас, без за това да има никаква видима причина.

— Какво й е на *онази* площадка? — попита Керъл.

— Не си ли я виждала? — Млъкна объркано. — По дяволите, имам предвид децата там. Същинска черна дупка.

— Всички са от добри семейства.

— Може, но се блъскат и удрят като същински гестаповци — каза Ъндърхил. — Все едно да пратиш момчето в мелница и да го

пуснеш между воденичните камъни! Само като си представя Джим да играе в онази варварска яма, и се смразявам.

— Много добре знаеш, че това е единственият удобен парк на мили наоколо.

— Изобщо не ме интересува. Знам само, че видях там всякакви видове бухалки, сопи и въздушни пушки. Още в края на първия ден Джим ще стане на трески. Жив ще го опекаат, с портокал в устата.

Тя се разсмя.

— Преувеличаваш.

— Ни най-малко!

— Не можеш да живееш живота на Джим вместо него. Трябва да се научи по трудния начин. Ще му се наложи да изтърпи малко пердах и сам да понабие някого. Така е с момчетата.

— Аз пък *не харесвам* такива момчета.

— Това е най-щастливото време от живота.

— Глупости. И аз гледах назад към детството си с огромна носталгия. А сега разбирам, че съм бил сантиментален глупак. Само писъци и бягане в кошмари; прибираш се пропит с ужас, от главата до петите. Стига да мога да спестя на Джим всичко това, не бих се поколебал да го сторя.

— Това е неразумно и, слава Богу, невъзможно.

— Няма да позволя да припарва до онова място, казвам ти. Ще израсне като невротичен отшелник.

— Чарли!

— Точно така! Онези малки зверчета, трябваше да ги видиш. Джим е *мой* син. Мой, а не твой, не забравяй. — Усети тънките крака на момчето по раменете си и деликатните пръсти в косата си. — Няма да позволя да го изкормят.

— Тогава ще си го получи в училище. По-добре да го поблъскат сега, когато е тригодишен, за да бъде подготвен.

— И за това си мислих. — Господин Ъндърхил здраво хвана крачетата на сина си, които бяха увиснали от двете му страни като топли тънки кренвирши. — Може дори да му наема частен учител.

— Ох, Чарлз!

Вечерята премина в мълчание.

Когато приключиха, той взе Джим на кратка разходка, докато сестра му миеше чиниите. Минаха покрай площадката под слабите

светлини на уличните лампи. Бе прохладна септемврийска вечер и във въздуха вече се долавяше сухият аромат на есента. Още седмица и децата щяха да бъдат събрани в училище като купчини есенни листа, за да бъдат запалени и енергията им да се използва за по-полезни цели. Но пък тогава щяха да идват след уроците, да беснеят тук, да летят като снаряди, да се блъскат и да експлодират, да оставят следи от болка и страдание след всяко миниатюрно сражение.

— Искам вътре — каза Джим, долепил лице до оградата; гледаше как окъснените деца тичат и се блъскат.

— Не, Джим, не искаш.

— Игра. — Очите на Джим блеснаха, когато видя как едно голямо момче скрита едно малко, а то на свой ред изрита едно съвсем по-малко, за да стане квит. — Игра, тате.

— Хайде, Джим. Няма да влизаш в тази лудница, докато аз мога да го предотвратя! — Ъндърхил решително го дръпна за ръката.

— Искам да си играя — захленчи Джим. Очите му се напълниха със сълзи, а лицето му заприлича на сбръчкан портокал.

Някои от децата чуха плача и се обърнаха. Ъндърхил изпита ужасното чувство, че наблюдава куп внезапно стреснати лисици, вдигнали глави от белите космати останки на мъртво зайче. Зли очи като от жълто стъкло, стесняващи се брадички, остри бели зъби, четинеста коса, мърляви фланели, изцапани от желязото ръце със следи от днешните битки. Дъхът им стигна до него, наситен с миризма на виолетки, ментови бонбони и плодов сок — толкова противно сладникав, че стомахът му се сви. И над всичко това се долавяше миризмата на синапен компрес на някой избягал от къщи, преди да се е излекувал напълно от настинка; противната воня на сгорещен под превръзките мехлем с камфор. Всички тези лепкави и някак потискащи миризми на моливи, тебешир, трева и гъби за триене на черни дъски, истински или въображаеми, моментално събудиха стари спомени. Шлюпки от фъстъци и пуканки по зъбите им и жълтозелено желе под подсмърчащите им носове. Господи! Господи!

Видяха Джим и той бе нов за тях. Не казаха нито дума, а когато Джим заплака още по-силно и Ъндърхил го помъкна по алеята като торба цимент, гледаха след тях с блеснали очи. На Ъндърхил внезапно му се прииска да се обърне, да размаха юмрук към тях и да викне: „Никога няма да се доберете до моя син, зверчета такива!“

И тогава, точно в най-неподходящия момент, се обади момчето от синята метална пързалка — толкова високо, че сякаш се губеше в мъглата. Момчето с някак познатото лице му викна и махна с ръка.

— Здравсти, Чарли...!

Ъндърхил спря. Джими спря да плаче.

— Довиждане, Чарли...!

И лицето изведнъж страшно му заприлича на лицето на Томас Маршъл, стар приятел от работата, който живееше през няколко преки. Не го беше виждал от месеци.

— Довиждане, Чарли.

Довиждане? Какво искаше да каже това момче?

— Познавам те, Чарли! — викна момчето. — Здравсти!

— Какво? — ахна Ъндърхил.

— Утре вечер, Чарли! Хей! — И момчето се пусна по пързалката и вече лежеше на земята с побеляло като сирене лице, мъчеше се да си поеме дъх, а отгоре му се стоварваха останалите.

Ъндърхил остана нерешително пет секунди или повече, докато Джим не реши да се разреве отново. Тогава помъкна сина си обратно към дома, плътно следван в есенния хлад от златните лисичи очи.

На следващия ден господин Ъндърхил приключи в офиса порано, взе влака в три следобед и пристигна в Грийн Таун в три и двайсет и пет — достатъчно рано, за да се наслади на свежите лъчи на есенното слънце. Странно как внезапно идва есента, помисли си той. Един ден е лято, а на следващия... как се познава всъщност? Може би нещо в температурата? Или в миризмата? Или пък утайките на възрастта са се освободили през нощта от костите и са попаднали във вените и сърцето и те карат да изпитваш лек студ? Една година по-стар, една година по-близо до смъртта — *това ли е?*

Вървеше към детската площадка и мислеше за бъдещето. Като че ли човек крои най-много планове през есента в сравнение с другите сезони. Сигурно бе свързано със смъртта. Помисляш си за нея и автоматично започваш да планираш. И тъй, Джим ще има частен учител — *и точка*. Никое от онези ужасни училища не ставаше за него. Е, щеше да се отрази малко върху банковата сметка, но пък за сметка на това Джим щеше да израсне като щастливо момче. Щяха да подбират приятелите му. Всякакви побойници и хулигани ще бъдат

изхвърлени, само да са го докоснали. А тази площадка? И дума да не става!

— О, здравей, Чарлз.

Вдигна изненадано глава. На входа в оградата стоеше сестра му. Веднага забеляза, че го нарича Чарлз вместо Чарли. Значи разправията от снощи не беше напълно забравена.

— Керъл, какво правиш тук?

Тя се изчерви виновно и хвърли поглед през оградата.

— Не си го направила — каза той. Погледът му затърси сред драскащите, тичащи и пицщащи деца. — Да не искаш да кажеш...?

Сестра му кимна, донякъде развеселена.

— Реших да го доведа по-рано...

— Преди да се прибера, за да не разбера нищо, *така ли?*

Точно така.

— Боже мой, Керъл, *къде* е той?

— Току-що дойдох да го видя.

— Да не искаш да кажеш, че си го оставила тук цял следобед?

— Само за пет минути, докато пазарувах.

— И си го *оставила*. Боже мой! — Ъндърхил я сграбчи за китката. — Хайде, по-бързо! Намери го, измъкни го от това място!

Заедно се загледаха през оградата към площадката, където момчета се гонеха едно друго, момичета се пляскаха по бузите и час по час се събираше ревяща купчина деца, пръскаше се за миг и отново се събираше другаде.

— Ето къде е, *знаех* си! — каза Ъндърхил.

В същия миг Джим побягна с плач през площадката, подгонен от шест момчета. Падна, стана, затича се и пак падна с писъци, а момчетата го обстрелваха с фасул през метални тръбички.

— Ще им ги натикам тия тръби в носовете! — викна Ъндърхил. — Бягай, Джим! Бягай!

Джим стигна до портата. Ъндърхил го улови. Беше като да хванеш купчина мокри парцали. Носът му кървеше, панталоните му бяха скъсани, целият бе в мръсотия.

— *Това е то* твоята площадка — каза Ъндърхил на сестра си, все още на колене и стиснал сина си. — *Това* са ти сладките щастливи дечица, твоите порядъчни фашисти. Само да ми падне онова момче,

ще му дам да се разбере. Да вървим, Джим. Хайде, малки нехранимайковци, махайте се отгук! — викна той.

— Нищо не сме направили — казаха децата.

— Господи, накъде е тръгнал светът? — възкликна господин Ъндърхил.

— Здравсти! Чарли! — Странното момче стоеше наблизко. Махна му небрежно и се усмихна.

— Кой е това? — попита Керъл.

— Откъде да знам, по дяволите? — отвърна Ъндърхил.

— Пак ще се видим, Чарли. Довиждане! — викна момчето и изчезна.

Господин Ъндърхил подкара сестра си и сина си към дома.

— Махни си ръката от лакътя ми! — възмутено каза Керъл.

Трепереше. Целият трепереше от ярост, докато си лягаше. Бе опитал да се успокои с малко кафе, но не му бе помогнало. Искаше му се да им размаже главите на гадните ситни нехранимайковци. Да, точно това им прилягаше — гадни ситни нехранимайковци с лисичи физиономии, с цялото онова коварство, отрова и жестокост в студените им лица. В името на всичко порядъчно, що за поколение расте само! Шайка главорези и улични бандити, обесници, кръвожадни малоумници, в чиито вени текат нечистотиите на занемаряването! Лежеше и трескаво мяташе глава наляво-надясно, накрая стана и запали цигара, но и това не помогна. Двамата с Керъл си бяха вдигнали грандиозен скандал, след като се прибраха. Беше й викал, тя му бе викала в отговор, като същински пауни в дивото, където законът и редът са безумни посмешница и се забравят бързо.

Срамуваше се. Не бива да отговаряш на насилието с насилие, ако си възпитан човек. Трябва да говориш много спокойно. Но Керъл не му даде шанс, дявол да го вземе! Тя искаше да пъхне момчето в онова менгеме, за да го смачкат. Искаше да бъде изстискан, прободен и направен на пух и прах. Да бъде бит от площадката до детската градина, в началното училище, в прогимназията и гимназията. Изкараше ли късмет, в гимназията побоищата и садизмите щяха да станат по-изтънчени, морето от кръв и слюнка щеше да изсъхне по брега на годините и Джим щеше да застане на прага на зрелостта с Бог знае какви изгледи за бъдещето — може би с желанието да бъде вълк

сред вълците, псе сред псетата, злодей сред злодеите. Но такива в света и без това имаше предостатъчно. Самата мисъл за следващите десет-петнайсет години мъчения бе достатъчна да го накара да трепне; усети собствената си плът бита, удряна, шибана, драскана и насинена. Затрепери като медуза, хвърлена по най-жестокия начин в бетонобъркачка. Джим нямаше да издържи това. Бе прекалено нежен за такъв ужас.

Крочеше из тъмните стаи на дома си и си мислеше всичко това — за себе си, за сина си, за площадката, за страха; като че ли нямаше въпрос, който да не бе разгледан от всички страни. Каква част от всичко това се дължи на самотата ми, попита се той. Каква част се дължи на смъртта на Ан и на собствените ми нужди и каква — на площадката и децата? Каква част е рационална и колко са глупостите? Слагаше мъничките тежести на везните и гледаше как стрелката се плъзга, спира и отново трепва, движи се напред-назад, между полунощ и зори, между черното и бялото, между суровия разум и откровената лудост. Не биваше да държи толкова силно сина си, трябваше да остави момчето на мира. И все пак... всеки път, когато погледнеше мъничкото личице на Джим, виждаше Ан — в очите, в устата, в извивката на носа, в топлия дъх, в тънката синя жилка под нежната кожа. Имам право да се страхувам, помисли си той. Имам пълното право. Когато имаш две скъпоценни порцеланови вази и едната се счупи, нима можеш да си абсолютно спокоен и да не изпитваш никаква загриженост за другата?

Не, мислеше си той, докато вървеше бавно из хола. Не ми остава нищо друго, освен да изпитвам страх, страх и пак страх.

— Стига си бродил из къщата по нощите — обади се сестра му от леглото си, когато мина покрай отворената врата на стаята ѝ. — Не бъди такова дете. Съжалявам, ако ти изглеждам властна или хладнокръвна. Трябва обаче да премислиш. Джим просто не може да има частен учител. Ан би искала да ходи в нормално училище. И утре трябва отново да иде на площадката и да продължава да ходи, докато не се научи да стои на краката си и не се запознае с всички деца. Тогава ще престанат да го тормозят толкова.

Той не отговори. Облече се тихо в тъмното, слезе по стълбите и излезе навън. Беше дванайсет без пет. Закрачи бързо в сенките на високите брястове, дъбове и чинари, опитваше се да избяга от

обхваналата го ярост. Керъл бе права, разбира се. Светът е такъв, приемаш го и живееш в него. Но именно тук бе проблемът! Самият той бе минал през тази мелница и знаеше какво е да си момче сред лъвовете. Собственото му детство, времето на ужас и насилие се бе втурнало насреща му през последните няколко часа. Не можеше да се примири с мисълта, че и Джим ще мине през всичко това, през всички тези дълги години — особено ако си крехко дете, макар това да не е по твоя вина, ако костите ти са тънки и лицето ти — бледо. Какво друго можеш да очакваш, освен да бъдеш тормозен и гонен?

Спря край площадката, която все още се осветяваше от една самотна лампа. Вратата вече бе заключена, но осветлението оставаше до полунощ. Искеше му се да разкъса това противно място, да изтръгне желязната ограда, да събори пързалките и да викне на децата: „Вървете си! Играйте си в задните дворове!“

Само какво коварно и студено място е площадката. Нямаш представа къде живеят останалите. Момчето, което ти избяга — как се казва? Никой не знае. Къде живее? Никой не знае. Как да го намериш? Никой не знае. Та така можеш днес да дойдеш тук, да пребиеш до смърт някое по-малко дете, а утре да отидеш на някоя друга площадка. Никога няма да те намерят. Можеш да вършиш престъпните си номера от площадка на площадка и всички да те забравят, защото и без това не са те познавали. Можеш да се върнеш на това място след месец и ако дребосъкът с избитите зъби те познае, спокойно можеш да отречеш. „Не, не съм аз. Сигурно е някое друго хлапе. За първи път стъпвам тук! Не, не съм аз!“ А когато ти обърне гръб, можеш да го сригаш отново. И да побегнеш — без име, по безименни улици.

Какво бих могъл да направя? — мислеше си Ъндърхил. Керъл бе повече от щедра с времето си; беше добра с Джим, в това нямаше съмнение. Любовта, която иначе би вложила в брака си, през изминалата година бе насочена към него. Не мога вечно да се разправям с нея, не мога и да ѝ кажа да се махне. Да се преместим в провинцията? Не, невъзможно — нямам толкова средства. Но пък не мога и да оставя Джим тук.

— Здравсти, Чарли — разнесе се тих глас.

Ъндърхил рязко вдигна глава. Сериозното деветгодишно момче бе седнало на земята и чертаеше нещо в студената пръст. Не вдигна

поглед. Бе казало: „Здрасти, Чарли“, както си седеше спокойно в света отгатык оградата.

— Откъде знаеш името ми? — попита Ъндърхил.

— Зная го. — Момчето намести по-удобно крака и се усмихна спокойно. — Имате доста неприятности.

— Какво правиш тук толкова късно? Кой си ти?

— Казвам се Маршъл.

— Разбира се! Томи, синът на Том Маршъл. *Знаех* си, че ми изглеждаш познато.

— Даже повече, отколкото си мислите — тихо се засмя момчето.

— Как е баща ти, Томи?

— Виждали ли сте го напоследък? — попита момчето.

— За малко на улицата, преди два месеца.

— Как изглеждаше?

— Какво?

— Как *изглеждаше* господин Маршъл? — попита момчето. Странно, но така и не казваше „баща ми“.

— Съвсем нормално. Защо?

— Сигурно е щастлив — каза момчето. Господин Ъндърхил видя ръцете и краката му. Бяха целите в хванали коричка рани и драскотини.

— Няма ли да се прибиращ, Томи?

— Измъкнах се да се видя с вас. Просто знаех, че ще дойдете.

Страх ви е.

Господин Ъндърхил не знаеше какво да отговори.

— Онези малки чудовища — най-сетне промълви той.

— Може би ще мога да ви помогна. — Момчето нарисова триъгълник в прахта.

Ама че нелепица.

— Как?

— Бихте дали всичко, за да спестите всичко това на Джим, нали? Щяхте ли да застанете на негово място, ако можехте?

Господин Ъндърхил кимна, напълно втрещен.

— Тогава елате утре в четири следобед. Тогава ще мога да ви помогна.

— Как така да ми помогнеш?

— Сега не мога да ви кажа — отвърна момчето. — Свързано е с площадката. С всяко място, където има много зло. Усещате го, нали?

Нещо като топъл ветреца прелетя над голата полянка под уличната лампа. Ъндърхил потрепери. Да, дори в полунощ площадката изглеждаше зла, защото се използваше за зли неща.

— Всички ли площадки са такива?

— Някои. Може пък тази да е единствената такава. Може да зависи само от това как *ти* гледаш на нея, Чарли. Нещата са такива, каквито *искаме* да бъдат. Много хора си мислят, че това е *прекрасна* площадка. И също са прави. Може би зависи от това как гледаш на нея. Искан само да кажа, че Том Маршъл беше като вас. И той се тревожеше за Томи Маршъл, площадката и хлапетата. И искаше да му спести всички тези болки и страдания.

Момчето говореше като за някакъв съвсем чужд човек и от това господин Ъндърхил се чувстваше някак неудобно.

— Значи се договорихме — каза момчето.

— С кого?

— Предполагам, с площадката. Или с който я върти.

— Кой я върти?

— Никога не съм го виждал. Там, под трибуната, има офис. По цяла нощ свети. Яркосиня светлина, малко странно. Има бюро без нищо на него. И празен стол. На табелката пише УПРАВИТЕЛ, но никой никога не го е виждал.

— Би трябвало да е някъде наоколо.

— Точно така — каза момчето. — Иначе нямаше да съм тук, а и други нямаше да са там, където са.

— Говориш съвсем като възрастен.

Момчето бе поласкано.

— Искате ли да знаете кой съм в действителност? Изобщо не съм Томи Маршъл. Аз съм Том Маршъл, бащата. — Продължаваше да седи неподвижно на земята, посред нощ, под високата улична лампа, а вятърът леко развяваше яката на ризата му и навяваше прах. — Аз съм Том Маршъл, бащата. Зная, че ви е трудно да повярвате. Но е така. Боях се за Томи. Точно както вие сега се страхувате за Джим. Затова сключих сделка с площадката. О, има и други. Вгледате ли се по-внимателно, ще ги познаете сред останалите деца. По очите.

Ъндърхил примигна.

— По-добре бягай да си лягаш.

— Искате да ми повярвате. Искате това да е истина. Разбрах го веднага щом ви видях! Ако можете да си смените мястото с Джим, щяхте да го направите. Искате да го спасите от всички мъчения, да бъде на вашето място — пораснал, с всичко това далеч зад гърба.

— Всеки родител съчувства на детето си.

— Особено вие. Чувствате всяко ухапване и ритник. Е, елате тук утре. И вие ще можете да сключите сделка.

— Да си сменим местата? — Невъзможна, смешна, но и странно удовлетворяваща мисъл. — Какво трябва да направя?

— Нищо. Просто да играете на площадката.

— Цял ден?

— И да ходите на училище, разбира се.

— И да раста отново?

— Да, и да растете отново. Бъдете тук утре в четири.

— Утре съм на работа в града.

— Утре — каза момчето.

— По-добре иди да си лягаш, Томи.

— Името ми е Том Маршъл. — Момчето продължи да седи на земята.

Лампата угасна.

На закуска господин Ъндърхил и сестра му не разговаряха. Обикновено ѝ се обаждаше по обед да побъбрят за това-онова, но днес не го направи. В един и половина обаче, след като така и не успя да сложи хапка в уста, набра номера. Когато Керъл вдигна, прекъсна връзката. След пет минути се обади отново.

— Чарли, ти ли звъня преди малко?

— Да — каза той.

— Стори ми се, че те чух да дишаш, преди да затвориш. Какво има, скъпи?

Отново се бе превърнала в грижовната Керъл.

— О, обаждам се просто така.

— Последните два дни бяха лоши, нали? Разбираш какво искам да кажа, нали, Чарли? Джим *трябва* да иде на площадката и да го поочукат.

— Да го поочукат, точно така.

Видя кръвта, гладните лисици и разкъсаните зайчета.

— И да се учи да удря и да понася удари. И да се бие, ако се наложи — каза тя.

— Да се бие, ако се наложи — промърмори той.

— Знаех, че ще премислиш.

— Да премисля — повтори той. — Права си. Няма друг начин. Трябва да бъде принесен в жертва.

— Ох, Чарли, ама че си странен.

Той прочисти гърлото си.

— Е, значи е решено.

— Да.

Интересно как ли ще стане? — помисли си той.

— Иначе всичко наред ли е?

— Да — отвърна тя.

— Мислех си... — каза той.

— Кажи.

— Ще се прибера в три — бавно каза той като човек, получил удар в корема и опитващ се да си поеме дъх. — Ще се разходим тримата, ти, аз и Джим.

Затвори очи.

— Чудесно!

— До площадката — каза той и затвори.

Вече бе истинска есен, с истински мраз и студен вятър. Само за една нощ дърветата се обагриха и започнаха да се освобождават от листата си; сега те кръжаха пред лицето на господин Ъндърхил, докато се изкачваше по стъпалата. Керъл и Джим го чакаха, скрити на завет от острия вятър.

— Здравей! — викнаха си те с много прегръдки и целувки. — Ето го и Джим там долу!

— Ето го и тате там горе!

Разсмяха се и той се почувства като парализиран от ужас от следобеда. Беше почти четири. Погледна към оловносивото небе, от което всеки момент можеше да се изсипе дъжд — небе от огън и жупел, от което духаше влажен вятър. Стисна силно ръката на сестра си, докато вървяха.

— Днес си много приветлив — усмихна се тя.

— Това е нелепо, разбира се — каза той, замислен за нещо съвсем друго.

— Какво?

Бяха стигнали площадката.

— Здравсти, Чарли! Здравсти! — Момчето на Маршъл стоеше горе на чудовищната пързалка и махаше, но вече без да се усмихва.

— Изчакай тук — каза господин Ъндърхил на сестра си. — Сега се връщам. Само да заведе Джим.

— Добре.

Той хвана ръката на момченцето.

— Хайде, Джим. Дръж се за татко.

Слязоха по твърдите бетонни стъпала и спряха на равното. Пред тях в магическа последователност бяха чертежите, гигантските дами, чудовищните фигури, изумителните числа, триъгълници и овали, начертани от децата в невъобразимия прахоляк.

От небето духаше силен вятър и той потрепери. Стисна още по-здраво ръката на момчето и се обърна към сестра си.

— Сбогом — каза той. И наистина го вярваше. Намираще се на площадката, вярваше и знаеше, че това е за добро. Беше готов на всичко за Джим. На всичко в този ужасен свят! А сестра му се разсмя в отговор.

— Чарли, ама че си!

После двамата тичаха, тичаха през прашната площадка, по дъното на каменното море, което ги притискаше от всички страни. После Джим викаше: „Тате, тате!“, докато децата тичаха насреща им, момчето от пързалката викаше, огромните дами се въртяха, обхвана го безпльтен ужас, но знаеше какво трябва да направи и какво ще се случи. Далеч в другия край летяха футболни топки, свистяха бейзболни бухалки, мяркаха се юмруци, а вратата към кабинета на управителя стоеше отворена — с празно бюро, празен стол и самотна синя лампа на тавана.

Ъндърхил се препъна, затвори очи, падна и извика, тялото му се сви от гореща болка, устата му произнасяше странни думи, около него цареше пълен хаос.

— Ето те и теб, Джим — произнесе нечий глас.

Изкачваше се, изкачваше се със затворени очи по металните скоби на стълбата, като пицеше и викаше с пълно гърло.

Господин Ъндърхил отвори очи.

Намираше се на върха на пързалката. Гигантската синя метална пързалка, висока сякаш десет хиляди стъпки. Деца се тълпяха зад него, блъскаха го да продължава — пускай се, пускай се!

Огледа се и далеч в края на площадката видя човек с черно палто. А край портата стоеше и махаше някаква жена. После двамата застанаха един до друг, гледаха го, махаха и му викаха:

— Приятно прекарване! Приятно прекарване, Джим!

Изкрещя, обхванат от паниката от осъзнаването. Погледна ръцете си — малки и кльоцави. Погледна към земята далеч долу. Усети, че от носа му тече кръв. Момчето на Маршъл изведнъж се озова до него.

— Здравсти! — викна то и го удари по устата. — Само дванайсет години ще прекараме тук!

Дванайсет години! Господин Ъндърхил усети как капанът щраква. Времето тече различно за децата. Една година е като десет. Не го чакаха дванайсет години детство, а цял век. Цяло столетие от *това*.

— Пускай се!

Лъхна го на риванол, мехлеми с камфор, фъстъци, дъвка, мастило, връв за хвърчило и глицеринов сапун, на тиква от празника на Все светии, на маски от папиемаше, на заздравяващи рани; отвсякъде го бутаха, щипеха, блъскаха. Юмруци се вдигаха и спускаха, виждаше лисичите физиономии, а мъжът и жената край оградата продължаваха да махат. Изпищя, закри лице, усети кръв по пръстите си, почувства как го бутат към ръба, отвъд който бе пустота. Понесе се с писък надолу по пързалката, следван по петите от десет хиляди чудовища. Една мисъл прелетя в главата му миг преди да удари земята сред ужасната гмеж от драскащи нокти.

Това е ад. Истински ад!

Никой от сгорещената купчина тела не възрази.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.